

Hoe bereken je het mobiliteitsbudget?

Alles over de Total Cost of Ownership (TCO)

Inleiding

Het mobiliteitsbudget is een alternatief voor de bedrijfswagen en wordt ingevoerd als een **budgetneutrale maatregel**.

Dat betekent dat:

- Het je als werkgever **niet meer mag kosten** dan de bedrijfswagen die het vervangt
- De berekening vertrekt vanuit de **Total Cost of Ownership (TCO)** van die wagen

De TCO vormt dus de **basis voor de berekening van het mobiliteitsbudget**.

Wat is de Total Cost of Ownership (TCO)?

De TCO is de **totale jaarlijkse brutokost** van een bedrijfswagen voor de werkgever.

Drie niveaus van TCO

① TCO 1: De operationele kost

TCO 1 omvat alle directe kosten van de wagen en het gebruik ervan:

- Leasekost of afschrijving
- Onderhoud, herstellingen en banden
- Verzekeringen
- Brandstof of elektriciteit
- Niet-recupereerbare btw
- Verkeersbelasting
- Patronale CO₂-solidariteitsbijdrage

② TCO 2: TCO 1 + belastingen

Voor TCO 2 tel je de fiscale kosten op bij TCO 1:

- Belasting op niet-aftrekbare autokosten
- Belasting op gedeeltelijk aftrekbare brandstofkosten
- Belasting op het voordeel alle aard

➔ **TCO 2 ligt hoger dan TCO 1.**

③ TCO 3: TCO 2 – fiscale voordelen

Bij TCO 3 trek je de fiscale voordelen af:

- Fiscale aftrekbaarheid van autokosten
- Fiscale aftrekbaarheid van CO₂-bijdrage
- Fiscale aftrekbaarheid van brandstofkosten

➔ **TCO 3 ligt lager dan TCO 2.**

Berekening van het mobiliteitsbudget

Hou rekening met de volgende principes:

- Het mobiliteitsbudget is een **jaarlijks budget**.
- Bereken je het budget **tijdens een lopend jaar**? Dan gebeurt de berekening **pro rata** volgens het aantal kalenderdagen waarop de medewerker recht heeft op het budget.
- Het mobiliteitsbudget wordt berekend op basis van de **gemiddelde kosten van de voorbije 4 jaar**. Zo vermijd je dat uitzonderlijke pieken of dalen het resultaat beïnvloeden.
- Kies **één berekeningsmethode** en pas die toe op alle werknemers.
- Je moet die methode **minstens 3 jaar** behouden.
- **Daarna** kan je enkel voor **nieuwe instappers** een andere methode gebruiken.

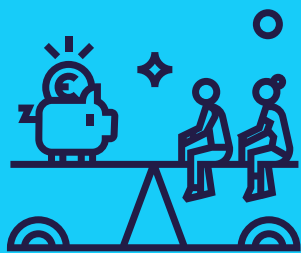
Beperkingen

Je mag kosten alleen meetellen als:

- Ze niet al inbegrepen zijn in leasing- of huurkost. Let erop dat je kosten niet dubbel telt.
- Ze opgenomen zijn in de car policy. Enkel kosten die je als werkgever vergoedt en die vermeld staan in de car policy, komen in aanmerking.

Voor je start met de berekening, maak je twee keuzes:

- Bereken je het budget individueel of werk je met een referentiewagen per functiecategorie?
- Kies je voor de werkelijke kosten of voor de forfaitaire formule?

Individuele berekening of referentiewagen

In principe wordt de TCO **per werknemer berekend** op basis van de wagen en het verbruik. Je kan er ook voor kiezen om per functiecategorie te werken met een **referentiewagen**. In dat geval gebruik je gemiddelde waarden voor alle autogerelateerde kosten.

Je kiest zelf welke methode je toepast en of je daarbij werkt met werkelijke of forfaitaire kosten.

Voorwaarden:

Je kiest een referentiewagen per functiecategorie

De gekozen methode moet gelden voor alle werknemers die in aanmerking komen voor het mobiliteitsbudget

Werkelijke kostenformule

De formule op basis van werkelijke kosten is **het meest nauwkeurig** en vaak voordelig wanneer de brandstof- of onderhoudskosten hoog liggen. Daar staat tegenover dat deze methode administratief zwaarder is, omdat je alle kosten moet kunnen aantonen.

De berekening is **de som van alle jaarlijkse kosten**.

Voertuig & financiering

- Kosten van huur of leasing
- Of jaarlijkse afschrijving (20% kostprijs wagen, + opties en - kortingen)
- Intresten op geleende kapitalen

Gebruikskosten

- Brandstof- en elektriciteitskosten
- Beheerskosten van tank- en laadkaarten

Einde contract

- Expertisekosten
- Herstelkosten

Laadinfrastructuur

- Jaarlijkse afschrijving van 20% van de kostprijs van het laadstation en zijn installatie
- Onderhouds- en herstellingskosten van het laadstation
- Beheerskosten van de laadpaal en de laadkabel

Operationele kosten

- Onderhoud, banden, herstellingen
- Verzekeringen en franchisekosten
- Kosten voor het rijklaar maken van het voertuig
- Vervangwagen
- Tol, parking, carwash
- Technische keuring

Fiscale kosten

- Belasting op de inverkeerstelling
- Verkeersbelasting
- Patronale CO₂-solidariteitsbijdrage
- Niet-recupereerbare btw op bovengenoemde kostenposten
- Belasting op het niet-aftrekbaar gedeelte van bovengenoemde posten
- Belasting op het gedeelte van het voordeel van alle aard dat een verworpen uitgave vormt

Som van alle kosten = TCO = mobiliteitsbudget

Forfaitaire formule

De forfaitaire formule is **eenvoudiger** omdat je minder bewijsstukken nodig hebt. Ze is wel minder flexibel, omdat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen werknemers met hoge of lage kosten.

Kies je voor de forfaitaire berekening? Vermeld dit dan expliciet in je mobiliteitsplan. Doe je dat niet, dan ben je verplicht om de werkelijke kostenformule te gebruiken.

De formule bestaat steeds uit **een vaste en variabele component** en de vaste component houdt rekening met de financiering van het voertuig.

Vaste component

Wagen in operationele leasing of renting

- Jaarlijkse huur- of leasekost
- Extra kosten (verzekering, onderhoud...)
- Niet-aftrekbare btw
- Belastingen op niet-aftrekbare autokosten
- Patronale CO₂-solidariteitsbijdrage

Wagen in eigendom of financiële leasing

- Cataloguswaarde × 25%
- Patronale CO₂-solidariteitsbijdrage

Variabele component

Formule

$(6.000 + \text{woon-werkafstand} \times 2 \times 200) \times \text{verbruikskost per km}$

Toelichting

- **6.000 km** = forfait privégebruik
- **Woon-werkafstand x 2** = heen en terug naar de werkplaats
- **200 dagen** = forfait voor het aantal werkdagen. Het is niet nodig om dit aan te passen als er ook van thuis gewerkt wordt
- **Verbruikskost per km** = 30% van forfaitaire kilometervergoeding (federale kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen) op het moment van de berekening

Voorbeeld

- 30% van € 0,4327 = € 0,12981
- Geen tank- of laadkaart? Of is je brandstof of elektriciteit al verrekend in je huur- of leasekost? Dan hou je geen rekening met de verbruikskost

Wettelijke grenzen

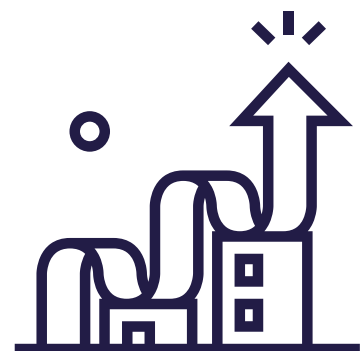
Minimum- en maximumbedrag

Voor elk mobiliteitsbudget gelden wettelijke minimum- en maximumbedragen. Die worden jaarlijks geïndexeerd.

- **Minimum** voor 2026: € 3.233
- **Maximum** voor 2026: € 17.244

Controleer of je mobiliteitsbudgetten deze grenzen respecteren:

- Wanneer je het budget vastlegt
- Bij een functiewijziging
- Op 1 januari van elk jaar

Maximum 20% van het brutoloon

Wat telt mee als loon?

- Vast loon
- Bonussen, waaronder de CAO90
- Commissies
- Patronale bijdragen voor een groepsverzekering en hospitalisatieverzekering
- Maaltijdcheques en ecocheques
- Privégebruik GSM en laptop
- Overuren en nachtpremies
- Gewaarborgd loon bij arbeidsongeschiktheid
- Fietsvergoeding en mobiliteitspremies

- Vakantiegeld (enkel en dubbel)
- De uitkeringen in speciën, in aandelen of deelbewijzen aan de werknemers betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen
- De tussenkomst van de werkgever in de kosten van het sociaal abonnement
- Aandelenopties

Vaak voorkomende fouten en hoe je ze vermijdt

Niet alle kosten meerekenen

Vergeet indirecte kosten niet, zoals beheer, stilstand, parking, pechverhelping en vervangwagens.

Kosten dubbel tellen

Kijk goed na welke kosten al inbegrepen zijn in je leasingkost zodat je ze niet dubbel meetelt, zoals brandstofkosten.

Kosten meerekenen die niet in je car policy staan

Staan kosten voor parking of carwash niet in je car policy? Dan reken je ze ook niet mee in je mobiliteitsbudgetten.

Verschillende methodes combineren

Je moet binnen je onderneming dezelfde berekeningsmethode hanteren voor alle werknemers.

Er is wel één uitzondering: je mag de formule met werkelijke kosten gebruiken voor medewerkers die een bestaande bedrijfswagen inruilen, en de forfaitaire formule voor werknemers die recht hebben op een bedrijfswagen maar er nog geen hebben, zoals nieuwe medewerkers of werknemers die van functie veranderen.

Geen jaarlijkse controle

Je hoeft mobiliteitsbudgetten niet te indexeren. Controleer wel elk jaar op 1 januari of de wettelijke minimum- en maximumbedragen nog gerespecteerd worden, aangezien deze jaarlijks worden geïndexeerd.

Waarom is een correcte TCO-berekening zo belangrijk?

Het mobiliteitsbudget is in essentie een **herverdeling van bestaande autokosten**. Een correcte TCO-berekening is cruciaal om:

- Budgetneutraliteit te garanderen
- Fiscale risico's te vermijden
- Gelijke behandeling van medewerkers te verzekeren en frustraties te vermijden

Een gestructureerde aanpak en consistente methode zijn daarbij essentieel.

Juridische bron

Koninklijk besluit van 10 september 2023, uitvoering van de wet van 17 maart 2019 betreffende het mobiliteitsbudget (BS 29 september 2023) en mobiliteitsbudget.be.